ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 16ης Ιουνίου 1994 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Ποια είναι τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εξακριβώνεται αν τα κρέατα χοιροειδών πρέπει να θεωρούνται, από άποψη Κοινού Δασμολογίου, ως προερχόμενα από *κατοικίδια είδη* ή *άλλα είδη*;

2. Αυτό είναι στην ουσία το ερώτημα που έχει υποβάλει στο Δικαστήριο το Finanzgericht Düsseldorf στο πλαίσιο της διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Walter Stanner GmbH & Co. KG (στο εξής: Stanner) και του Hauptzollamt Bochum (Κεντρικού Τελωνείου του Bochum) σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων κρεάτων χοίρων που ζουν σε άγρια κατάσταση στη Βουλγαρία, τα οποία εισήχθησαν από τη χώρα αυτή.

3. Μεταξύ Νοεμβρίου 1983 και Μαρτίου 1985 η Stanner εισήγαγε από τη Βουλγαρία διάφορες παρτίδες κρέατος χοιροειδών, τα οποία χαρακτήριζε ως «αγριόχοιρους τύπου Β», δήλωσε δε ότι το κρέας αυτό ενέπιπτε στη δασμολογική διάκριση 02. 01 A III β, η οποία καλύπτει τα κρέατα των *ετέρων*, δηλαδή των μη κατοικιδίων, χοιροειδών.

4. Κατόπιν ελέγχων που διενεργήθηκαν κατ' εντολή των γερμανικών αρχών και από τους οποίους προέκυψε, βάσει ανατομικών κριτηρίων και κριτηρίων αναγομένων στο χρώμα και στη γεύση, ότι το επίμαχο κρέας προερχόταν από ζώα πρωτόγονου είδους *κατοικιδίων* χοιροειδών που ζούσαν σε άγρια κατάσταση, οι γερμανικές αρχές τροποποίησαν την αρχική δασμολογική κατάταξη και κατέταξαν το εισαχθέν εμπόρευμα ως «κρέας *κατοικιδίων* χοιροειδών» στη δασμολογική διάκριση 02. 01 A III α.

5. Κατόπιν ασκήσεως προσφυγής από τη Stanner, το Finanzgericht Düsseldorf έχει να εξετάσει αφενός τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι για τη δασμολογική κατάταξη των ειδών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο *τρόπος διαβιώσεώς τους* (πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα την υπαγωγή των επίμαχων κρεάτων στη διάκριση 02. 01 A III β) και αφετέρου την άποψη των γερμανικών διοικητικών αρχών ότι κρίσιμα εν προκειμένω είναι *τα ζωολογικά και γενετικά χαρακτηριστικά* τους (πράγμα που θα οδηγούσε στην κατάταξή τους στην κλάση 02. 01 A III α).

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

6. Μολονότι το αιτούν δικαστήριο κλίνει υπέρ της δεύτερης αυτής απόψεως, εντούτοις εκφράζει ορισμένες αμφιβολίες, λόγω μιας τροποποιήσεως που επήλθε στις επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας και η οποία διευκρινίζει τα εξής: «Το κρέας των χοιροειδών, για το οποίο πιστοποιείται από τις αρμόδιες αρχές της Αυστραλίας ότι πρόκειται για κρέας ζώων που ζουν σε άγρια κατάσταση στην Αυστραλία, θεωρείται ως κρέας *άλλο* από το κρέας κατοικιδίων χοιροειδών» [1].

7. Συναφώς θα ήθελα καταρχάς να τονίσω ότι οι διακρίσεις 02. 01 A III α και 02. 01 A III β αφορούν τα κρέατα που λαμβάνονται από τη σφαγή ζώντων ζώων των χοιροειδών που περιγράφονται στις διακρίσεις 01. 03 A και 01. 03 B αντίστοιχα.

8. Για τη δασμολογική κατάταξη υπάρχουν συνεπώς δύο δυνατότητες, αφενός η κατάταξη στα είδη κατοικιδίων χοιροειδών και αφετέρου η κατάταξη στα λοιπά είδη.

9. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικώς να αναζητείται στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητές τους, όπως ορίζονται στη σχετική κλάση του Κοινού Δασμολογίου [2].

10. Όταν πρόκειται για ζώα, η αναφορά ορισμένου *είδους* παραπέμπει σε μορφολογικά ή γενετικά χαρακτηριστικά και όχι σε ορισμένο τρόπο διαβιώσεως ή εκτροφής.

11. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν σημαντικό βοήθημα, το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη [3], αλλ' ότι οι σημειώσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να τροποποιούν τις διατάξεις εκείνες του Κοινού Δασμολογίου, των οποίων η έννοια και το πεδίο εφαρμογής είναι αρκούντως σαφή [4].

12. Συναφώς θα ήθελα να τονίσω ότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 01. 03 B, όπως είχαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, διευκρίνιζαν ότι η διάκριση αυτή κάλυπτε

1 — Ομοιόμορφη εφαρμογή της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ) (Κατάταξη εμπορευμάτων) (92/C 34/03) (ΕΕ 1992, C 34, σ. 2)· η υπογράμμιση δική μου.

2 — Βλ. συναφώς τις αποφάσεις της 26ης Σεπτεμβρίου 1985, 166/84, Thomasdünger (Συλλογή 1985, σ. 3001, σκέψη 13), της 10ης Οκτωβρίου 1985, 200/84, Daiber (Συλλογή 1985, σ. 3363, σκέψη 13), της 14ης Ιανουαρίου 1993, C-177/91, Bioforce (Συλλογή 1993, σ. I-45, σκέψη 8), και της 19ης Μαΐου 1994, C-11/93, Siemens Nixdorf (Συλλογή 1994, σ. I-1945, σκέψη 11).

3 — Απόφαση Thomasdünger, όπ. π., σκέψη 14.

4 — Απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 1973, 149/73, Witt (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 865, σκέψη 3).

«(...) *αποκλειστικά τα μη κατοικίδια* ζωντανά *χοιροειδή*, μεταξύ των οποίων μπορούν να αναφερούν:

1) τα αγριογούρουνα (...)·

2) ο φακόχοιρος (...), ο ποταμόχοιρος (...) και ο υλόχοιρος (...)·

3) ο ασιατικός αγριόχοιρος babiroussa (ινδική χοιρέλαφος) (...)·

4) ο αμερικανικός αγριόχοιρος πέκαρι (δικότυλος) (...)» [5].

13. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να διατυπώσω δύο παρατηρήσεις: 1) ο όρος «αποκλειστικά» — ο οποίος πρέπει να τονιστεί ότι δεν απαντά πλέον στο σημερινό κείμενο των επεξηγηματικών σημειώσεων — σημαίνει ότι η διάκριση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά και 2) η απαρίθμηση αυτή, μολονότι δεν είναι περιοριστική, περιλαμβάνει ορισμένα μόνο *είδη* που έχουν ορισμένη ιδιαιτερότητα από ζωολογική άποψη και δεν αναφέρεται στον τρόπο διαβιώσεώς τους.

5 — Η υπογράμμιση δική μου.

14. Η Επιτροπή υπενθυμίζει βέβαια ότι το Δικαστήριο, αποφαινόμενο επί των κλάσεων 01. 05 και 02. 02 του Κοινού Δασμολογίου, οι οποίες αφορούν τα «πουλερικά ορνιθώνος ζώντα» και τα «πουλερικά ορνιθώνος εσφαγμένα» αντίστοιχα, δέχθηκε τα εξής:

«Τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν είτε από τις γευστικές ιδιότητες είτε από το τίμημα της πωλήσεως είτε από τα ζωολογικά χαρακτηριστικά του πουλερικού δεν έχουν καθαυτά αποφασιστική σημασία για τη δασμολογική αυτή κατάταξη.» [6]

15. Αντικείμενο όμως της ανωτέρω υποθέσεως ήταν η δασμολογική κατάταξη «*πουλερικών ορνιθώνος*» [7], δηλαδή ζώων που εκτρέφονταν, όπως τόνισε το Δικαστήριο, «εντός γεωργοκτηνοτροφικών ή βιομηχανικών εκμεταλλεύσεων» [8], οπότε στην περίπτωση εκείνη ο τρόπος εκτροφής, ο οποίος προβλέπεται ρητά στο κείμενο της δασμολογικής κλάσεως, είχε αποφασιστική σημασία.

16. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο, όταν το κύριο κριτήριο για την κατάταξη είναι το «είδος», δηλαδή μια κατηγορία που εξατομικεύεται βάσει μορφολογικών και/ή γενετικών χαρακτηριστικών.

6 — Απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 1970, 28/70, Witt (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 549, σκέψη 6).

7 — Η υπογράμμιση δική μου.

8 — Προαναφερθείσα απόφαση, σκέψη 5.

17. Κατά την άποψή μου, η ορθότητα των ανωτέρω παρατηρήσεων δεν αναιρείται από τη δασμολογική κατάταξη του κρέατος των χοίρων που ζουν σε άγρια κατάσταση στην Αυστραλία.

18. Το κείμενο της επεξηγηματικής σημειώσεως που αφορά τους ανωτέρω χοίρους προστίθεται στις υφιστάμενες ήδη σημειώσεις, χωρίς να τις τροποποιεί. Πρόκειται συνεπώς για ιδιαίτερη περίπτωση, από την οποία δεν επιτρέπεται η άντληση κανενός κριτηρίου γενικής φύσεως.

19. Το γεγονός ότι χρειάστηκε ειδική επεξηγηματική σημείωση για τη δασμολογική κατάταξη του κρέατος των χοίρων που ζουν σε άγρια κατάσταση στην Αυστραλία οφείλεται αναμφίβολα στο ότι η κατάταξη αυτή δεν ήταν δυνατή βάσει της ερμηνείας και μόνο των διακρίσεων του Κοινού Δασμολογίου.

20. Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν έχει θεσπιστεί κανένα ανάλογο νομοθέτημα για τους χοίρους Βουλγαρίας. Η δασμολογική κατάταξη των χοίρων αυτών πρέπει επομένως να στηριχθεί στις γενικές διατάξεις του Κοινού Δασμολογίου και δεν επιτρέπεται η κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων περί των χοίρων Αυστραλίας.

21. Κατόπιν όλων των ανωτέρω προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

«Αν δεν υπάρχει ρητή αντίθετη διάταξη, στη δασμολογική διάκριση 02. 01 A III β του Κοινού Δασμολογίου κατατάσσονται μόνο τα κρέατα χοιροειδών που, λόγω των μορφολογικών και/ή γενετικών χαρακτηριστικών τους, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως ανήκοντα στα κατοικίδια είδη, ενώ δεν επιτρέπεται να λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος διαβιώσεως ή εκτροφής τους.»